

WOJEWODA OPOLSKI

Opole, dnia 1 października 2021 r.

PN.III.4131.1.75.2021.AP

**Pan
Wilhelm Wengel
Przewodniczący Rady Gminy
Radłów
ul. Oleska 3
46-331 Radłów**

Rozstrzygnięcie nadzorcze

Na podstawie art. 91 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2021 r. poz.1372)

stwierdzam

nieważność załącznika do uchwały Nr 178/XXIII/2021 Rady Gminy Radłów z dnia 25 sierpnia 2021 r. w sprawie określenia szczegółowych zasad przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, oraz trybu ich pobierania **w części obejmującej § 1 i § 6** – z powodu istotnego naruszenia prawa.

Uzasadnienie

W dniu 25 sierpnia 2021 r. Rada Gminy Radłów, powołując się art. 18 ust. 2 pkt 15, art. 40 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym oraz art. 17 ust 1 pkt 11, art. 50 ust 6 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2020. poz. 1876), podjęła uchwałę Nr 178/XXIII/2021 w sprawie określenia szczegółowych zasad przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz

szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, oraz trybu ich pobierania.

Przedmiotowa uchwała stanowi wykonanie delegacji z art. 50 ust. 6 ustawy o pomocy społecznej, zgodnie z którym rada gminy określa, w drodze uchwały, szczególne warunki przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, oraz szczególne warunki częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również tryb ich pobierania.

W kwestionowanym akcie Rada Gminy Radłów w § 1 załącznika do uchwały wskazała, że usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi organizuje i realizuje Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Radłowie (ust. 1), przysługują one osobie uprawnionej w miejscu jej zamieszkania na terenie Gminy Radłów, a ich realizacja następuje w dni robocze w wymiarze nie wyższym niż 4 godziny dziennie (ust. 2 i 3). Natomiast zgodnie z § 1 ust. 4 zakres usług oraz okres i miejsce ich świadczenia ustalane są w decyzji wydanej przez Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Radłowie. Tymczasem w myśl art. 50 ust. 5 w zw. z art. 106 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej usługi opiekuńcze przyznaje ośrodek pomocy społecznej w formie decyzji administracyjnej ustalając ich zakres, okres i miejsce świadczenia. W związku z uregulowaniem sposobu przyznawania ww. usług przez przepisy rangi ustawowej brak jest podstaw do wprowadzania przez Radę Gminy Radłów regulacji w tym przedmiocie w kwestionowanej uchwale. Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem sądowno-administracyjnym za niedopuszczalne uznać należy powtarzanie regulacji ustawowych bądź ich modyfikację przez przepisy prawa miejscowego. Naczelny Sąd Administracyjny w wyroku z dnia 14 października 1999 r. (sygn. II SA/Wr 1179/98, OSS 2000/1/17) trafnie zauważył, że: „uchwała organu stanowiącego jednostki samorządu terytorialnego nie może regulować jeszcze raz tego, co zostało zawarte w obowiązującej ustawie. Taka uchwała, jako istotnie naruszająca prawo, jest nieważna. Trzeba bowiem liczyć się z tym, że powtórzony przepis będzie interpretowany w kontekście uchwały, w której go powtórzono, co może prowadzić do całkowitej lub częściowej zmiany intencji prawodawcy”. Ponadto zgodnie z § 137 w zw. z § 143 Rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 czerwca

2002 r. w sprawie „Zasad techniki prawodawczej” (Dz. U. z 2016 r. poz. 283) w uchwale nie powtarza się przepisów ustaw oraz innych aktów normatywnych.

W tym kontekście, za naruszający prawo w sposób istotny należy również uznać § 6 załącznika do uchwały, zgodnie z którym w przypadku, gdy świadczeniobiorca nie wywiązuje się z regularnej odpłatności za usługi przez okres co najmniej 3 miesięcy, a brak jest podstaw do odstąpienia od żądania ich zwrotu, Kierownik Ośrodka może zaprzestać świadczenia usług opiekuńczych (uchylić decyzję). Dobrowolne uregulowanie zaległej odpłatności przez świadczeniobiorcę kwalifikującego się do dalszego korzystania z usług opiekuńczych, umożliwia wznowienie ich świadczenia, na podstawie nowej decyzji Kierownika Ośrodka (ust. 1). Natomiast zaprzestaje się dochodzenia odpłatności za usługi opiekuńcze lub specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi za miesiąc, w którym nastąpił zgon samotnego świadczeniobiorcy (ust. 2). Kwestie ściągania należności z tytułu nienależnie pobranych świadczeń unormowane zostały już w art. 104 ustawy o pomocy społecznej, który m.in. przewiduje, iż podlegają one ściąganiu w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (ust. 1), a ich wysokość oraz termin zwrotu ustala się w drodze decyzji administracyjnej (ust. 3). Z kolei przesłanki uchylenia decyzji administracyjnej normują przepisy art. 154 i art. 155 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2021 r. poz. 735).

W związku z powyższym Rada Gminy Radłów wykroczyła poza zakres upoważnienia wynikającego z art. 50 ust. 6 ustawy o pomocy społecznej, normując w akcie prawa miejscowego materię uregulowaną już przepisami ustawowymi, co czyni zasadnym stwierdzenie nieważności § 1 i § 6 załącznika do uchwały Nr 178/XXIII/2021 Rady Gminy Radłów z dnia 25 sierpnia 2021 r..

Mając na uwadze powyższe, stwierdzam jak na wstępie.

Na podstawie art. 98 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, w związku z art. 54 § 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2019 r. poz. 2325) niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze może być zaskarżone do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Opolu za pośrednictwem Wojewody Opolskiego w terminie 30 dni od dnia jego doręczenia.

Z up. Wojewody Opolskiego

Barbara Zwierzewicz

Dyrektor

Wydział Prawny i Nadzoru

Prowadzący sprawę: Aleksandra Perzyna Kierownik Oddziału, Wydział Prawny i Nadzoru, tel. 77 45 24 284